

Tien jaar Kleasterkuier in Nijkleaster: elke week anders

BEZINNING

Lodewijk Born

In de Redbadtsjerke is woensdag stilgestaan bij tien jaar Stichting Nijkleaster en het jubileum van de 'kleasterkuier'. „De kleasterkuiers fan hjoed binne gewoane minsken mei harren fragen en ferlet, mei twifels en hope op in goed libben”, aldus voorzitter Alex Riemersma van Stichting Nijkleaster.

Het is negen uur als Hinne Wagenaar bij de deur van de kerk van Jorwert staat. Als gastheer verwelkomt hij iedereen die vandaag op de verjaardag van Nijkleaster komt. „Wolkom! Moai datsto der bist.” Gevolgd door soms een warme handdruk of een omhelzing. Het is een weerzien met Nijkleastergangers die er elke week of af en toe zijn, en een kennismaking met gasten die er voor het eerst zijn.

Het is op deze woensdagochtend

beduidend drukker bij de Kleasterkuier, want alle plekken in de kerk zijn bezet. „Dit selskip is no krekt wat de wyklikse Nijkleasterkuier sa bysûnder makket: waar of gjin waar, yn alle seizoenen en alle tiden fan it tsjerklik jier komme hjir al tsien jier lang alle woansdeitemoarn minsken fan fier en hein”, zo schetst voorzitter Alex Riemersma het samenzijn.

Toen Hinne Wagenaar en Sietske Visser, de pioniers van Nijkleaster, met de 'kleasterkuier' begonnen „wie dat yn Fryslân en yn Nederlân

wat nijs”. Op steeds meer plekken worden nu meditatieve wandelingen gehouden. „Al dy pylgers en ek de kleasterkuiers fan hjoed binne gewoane minsken mei harren fragen en ferlet, mei twifels en hope op in goed libben.”

De kuier brengt het lichaam in beweging en daarmee ook de geest, aldus Riemersma. „Mei lichte gong, stap foar stap, mei de kop yn de wyn – om de holle leech en lichter te meitsjen; mei lichte ferwûndering sjogge wy nei de natoer om ús hinne, de loft

en de greiden, de fûgels en de planten, de skyline fan Ljouwert en Jorwert, de trein en in trekker.”

De Kleasterochtend begint zoals dat al tien jaar gebeurt. Met een korte ochtendviering. „It kleasterfjoer baart”, zegt Wagenaar, die Fries en Nederlands door elkaar gebruikt in de liturgie. Hij leest een tekst van Henri Nouwen (1932-1996), de priester en schrijver die zei dat „verjaardagen gevierd moeten worden”.

„Ik vind het belangrijker een ver-

De ochtendviering in Jorwert, voorafgaand aan de Kleasterkuier (links) en de wandeling in de omgeving. Foto's: Lodewijk Born

jaardag te vieren dan een geslaagd examen, een promotie of een overwinning. Want een verjaardag vieren betekent dat je tegen iemand zegt: bedankt dat jij er bent", zo citeert Wagenaar Nouwen. „Een verjaardag vieren is het leven prijzen en er gelukkig mee zijn.”

Mijmeren

Gezongen wordt het Iona-lied *Take, o take me as I am* en als Bijbellezing klinken de zaligsprekingen uit de Bergrede van Jezus. En daarna volgt een moment om „stil te zijn, te mijmeren”. Het is een liturgie die al tien jaar onveranderd is.

Dominee Jurjen Hilverda is op de fiets uit Winsum gekomen. Het bezinningsmoment is een vast onderdeel geworden van zijn woensdagochtend. „It is eltse wike itselde, mar dochts wer oars.” De stilte is volgens Hilverda de kracht van Nijkleaster. „De frede fan binnen. Het helpt my ek yn myn wurk yn de gemeente.”

Saakje Hoekstra (59) uit Leons is ook een trouwe bezoeker. „Dat je een zondag doordeweeks hebt”, schetst ze voor haar de betekenis. De stilte en bezinning is ook voor haar een kernwaarde van de Kleasterochtend. Ze gaat tegenwoordig niet meer elke woensdag mee met de kuier, maar het ochtendgebed wil ze niet missen.

Hinne Wagenaar bidt voor de heilheid van de schepping, voor vrede, en dankt „voor ons eigen leven” en voor de gemeenschap die mensen mogen ervaren bijvoorbeeld in het

eigen dorp, maar ook hier in Nijkleaster.

Het slotlied is *God fan fier en hein ús Heit* van Eppie Dam en Hindrik van der Meer. Die laatste noemt Wagenaar speciaal omdat Van der Meer er vandaag niet bij kan zijn wegens ziekte. „Sa faak siet hy hjir te spyljen.” Onder de koffie mogen mensen nog nadenken „hoe en waar ze zelf ooit nog een keer hun verjaardag zouden willen vieren”.

Heilige

Onder leiding van Sietske Visser is de Kleasterkuier, die voert door de weilanden richting Fúns. Het eerste deel wordt afgelegd in stilte, de vraag die daarna onderling besproken mag worden: „Wie is jouw heilige? In tweetallen levert dat gesprekken op over bijvoorbeeld de eigen vrouw, maar ook over een goede vriendin die nog maar kort geleden overleden is en over de Friese pater Titus Brandsma.

De kuier voert – op afstand – ook langs Kleaster Westerhûs in aanbouw. Was het in februari nog een boerderij die leek op een bouwval, nu ziet dat er anders uit. Er wordt ook druk gewerkt aan de nieuwe kloosterwoningen en gastenverblijven. Het is de bedoeling dat de werkzaamheden in het voorjaar klaar zijn. Voorzitter Alex Riemersma typeert „de nijmakke âlde pleats fan it Westerhûs” als „it nije spirituele sintrum dêr't men de tiid nimt foar jinsels en dêrmei tiid foar oaren én foar de Oare”.

.....
In Jorwert vindt komende zaterdag een **Kleastersneon plaats rond het thema duurzaam leven**. Corinne Groenendijk, predikant en auteur van het boek *Verduur-Samen met Franciscus; naar een groene en geïnspireerde leefstijl* (Berne media 2022), leidt de dag. Franciscus van Assisi (1181-1226) kan een gids zijn bij vragen over hoe je een duurzame levensstijl in praktijk brengt, meent zij. **De dag krijgt een vervolg met drie avonden** (donderdag 8 december, zondag 8 januari en woensdag 8 februari) waar onder begeleiding van Kleasterpastor Saskia Leene en pionier Sietske Visser onderwerpen uit het boek worden uitgewerkt.

Vissen en springen vanaf bruggen is nu verboden

Leeuwarden | De provincie Fryslân scherp de verbodsregels op en in de buurt van bruggen aan. In de nieuwe verordening is het verboden om vanaf bruggen te vissen en te springen.

Steeds meer provinciale bruggen worden van afstand bediend vanuit het Swettehûs in Leeuwarden. De sociale controle van de brugwachter ter plaatse verdwijnt dus, en omwille van de veiligheid op en rond de bruggen is het nodig dat 'handhavend kan worden opgetreden' bij 'hinderlijk gedrag', aldus Gedeputeerde Staten.

Het is in de nieuwe Nautische Verordening Fryslân, die vanaf 2023 geldt, verboden om 'zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden

op een waterstaatswerk'. Brugspringen, een populaire bezigheid van de jeugd op warme zomerse dagen, mag dus niet meer. Ook sportvissen vanaf bruggen is voortaan verboden. Magneetvissen mag zelfs niet binnen vijftig meter aan weerszijden van bruggen.

In de Nautische Verordening is het beheer van en de regelgeving op de Friese waterwegen opgenomen. De verordening is grotendeels gebaseerd op de nautische bepalingen die in de huidige Vaarwegenverordening uit 2014 staan. Die verordening wordt opgenomen in de nieuwe Omgevingsverordening, zodat het noodzakelijk is om de bepalingen in een nieuwe, eigen verordening vast te leggen. Ze gelden alleen voor door de provincie beheerde waterwegen en bruggen.

Waterpeil Grutte Wielen moet gaan schommelen

Leeuwarden | Voor de noordse woelmuis, de kemphaan en de porseleinhoen zijn de omstandigheden in natuurgebied De Grutte Wielen bij Leeuwarden niet ideaal en de laatste jaren ging het dan ook niet zo goed met die soorten. De komende jaren moeten de omstandigheden met 'waterpeildynamiek' verbeterd worden.

De Grutte Wielen is een Natura 2000-gebied. Uit de evaluatie van het beheerplan 2013-2022 blijkt dat het met kolgans, brandgans, grutto, smient en rietzanger goed gaat. De Grutte Wielen zijn belangrijk als broed- en/of rustgebied voor deze en andere soorten, en de instandhouding daarvan is nodig. Ook voor de bittervoorn en de

meervleermuis is De Grutte Wielen een belangrijk natuurgebied.

Voor de kemphaan, porseleinhoen en noordse woelmuis is het leefgebied, rietmoeras en natte graslanden, van onvoldoende kwaliteit gebleken. De soorten zijn gebaat bij fluctuerende waterpeilen. Daar zijn al wat maatregelen voor genomen, maar de komende jaren moet pas blijken of die voldoende zijn.

In het nieuwe beheerplan is ruim twee miljoen euro opgenomen om de komende zes jaar investeringen te doen die het leefgebied in kwaliteit en kwantiteit verbeteren. Zo moet er een verbinding naar De Lytse Wielen, en in het verlengde daarvan via het Ald Djip naar De Alde Feanen komen.

Proefproject snelle mestvergiftiging van start

Leeuwarden | Het in Leeuwarden gevestigde Adviesbureau Ekwadraat is een samenwerking gestart met bio-energiebedrijf HoSt Groep, gasleverancier GasTerra en gasleverancier TKI Nieuw die het voor veehouders mogelijk moet maken om mest sneller te vergisten. Het ReFerm samenwerkingsverband hoopt daarmee bij te dragen aan het reduceren van de stikstofuitstoot.

ReFerm richt zich op het zodanig aanpassen van stalvloeren dat mest sneller afgevoerd kan worden om het tot groen gas te vergisten. Op die manier wordt ammoniakvorming in de stal grotendeels voorko-

men, aldus de betrokken organisaties.

Het sneller afvoeren en vergisten van de mest levert bovendien een hogere gasproductie op dan wanneer de mest eerst langdurig wordt opgeslagen, aldus het samenwerkingsverband.

ReFerm gaat een aantal proefprojecten houden om het concept verder uit te werken. Het samenwerkingsverband zegt al in overleg te zijn met provincies en gemeenten 'die dit zien als een waardevolle en effectieve aanvulling voor de reductie van stikstof in de landbouw'.